

ବୁଝାବ ରେଲ

ପାତ୍ରିକାମା

ଚିତ୍ର ବନ୍ଦୁ

କାହିନି ଓ ଚିତ୍ରଳାଟ୍ୟ.

ବିଜନ ଡ୍ରୋଚାର୍ଜ୍

ଶୁରୁ

ନଟିକେତ୍ତା ଘୋଷ

ବୁଝାବ ପିକଚାର୍ (ପ୍ରୋଟୋଫୋଟୋ) ଲି: ମିଶନ୍ ଓ ନନ୍ଦନ ପିକଚାର୍ (ପ୍ରୋଟୋଫୋଟୋ) ଲି: ପରିବହିତ

୨୪-୬-୫୨

রঞ্জন পিকচার্স' (প্রাইভেট) লিঃ নিবেদিত

রাস্তাৱ ছেলে

পরিচালনা : চিত্ৰ বসু

॥ সহকাৰী ॥

॥ নেপথ্য কৃষ্ণগীত ॥

কাহিনী, চিৱাটা ও গীতচনা : বিজন ভট্টাচার্য

পরিচালনা : প্ৰদীপ দাশগুপ্ত

আলপনা বল্দোপাধ্যায়। আৱতি মিত্ৰ

সুবহস্টি : নচিকেতা ঘোষ

আলোকচিৰ : হৰেন বসু, শকুন চট্টোপাধ্যায়,
সোনা মুখোপাধ্যায়

বণী ঘোষাল। ইলা চক্ৰবৰ্তী। মিঠু দাশগুপ্ত
জানকী দত্ত। মুণ্ডাল চক্ৰবৰ্তী। রবীনচাঁদ বড়াৰ।

আলোকচিৰ : রামানন্দ গেনগুপ্ত

শঙ্খগুহণ : গোপীৱন কোলে

॥ কৃপদানে ॥

শঙ্খগুহণ : শ্যামসুন্দৱ ঘোষ

সম্পাদনা : নিৰঞ্জন বসু

বাবুয়া, অনুপকুমাৰ, ছবি বিশ্বাস, গৌৱ সী,
অশীষ মুখোপাধ্যায়, তুলসী চক্ৰবৰ্তী,
পঞ্চানন ভট্টাচার্য, শান্তি ভট্টাচার্য, বুলু পালিত,
ছবি বল্দোপাধ্যায়, অতুল ভট্টাচার্য, প্ৰতুল চৌধুৱী,
প্ৰিতি মজুমদাৰ, কমল ঘোষ, দিলীপ, বাৰু, শক্তি,
শ্যামল, বিজু, তিলক

সদীতানুলৈখন : সতোন চট্টোপাধ্যায়

সুবহস্টি : জয়ন্ত শেঠ, রবীনচাঁদ বড়াল

সম্পাদনা : বৈদ্যনাথ চট্টোপাধ্যায়

শিৱ-নিৰ্দেশনা : শচীন মুখোপাধ্যায়

কৃপমজ্জা : শন্তু দাস

শিৱ-নিৰ্দেশনা : কাতিক বসু

বাবহাপনা : মহাদেব দাস, ভগীৰথ চক্ৰবৰ্তী

কৰ্ম-পরিচালনা : গতা বসু

আলোক-সম্পাদনা : সতীশ হালদাৰ, মুখী নকুল,

প্ৰধান সহকাৰী পরিচালক : উকুদাস বাগচী

বেজাক, মদন গেন

কৃপমজ্জা : রঞ্জিত দত্ত, শিবু দাস

পটশিৱ : বৰুৱাৰ চট্টোপাধ্যায়, নবকৃষ্ণ কুৱাল, চণ্ডী

শোভা সেন, সাথী দত্ত,

বাবহাপনা : ডুপুৱ বায়চৌধুৱী

॥ কৃতজ্ঞতা-স্মীকাৰ ॥

ছবি রায়, লীলাবতী, উষা দেবী—

পৰিষ্কৃটনে : শৈলেন ঘোষাল

সনৎকুমাৰ চট্টোপাধ্যায়

— রাস্তাৱ ছেলে —

দ্বিৰচিৰ : ক্যাপ্ট্ৰ কটোগ্রাহী

ইষ্টাৰ্ন ৱেলওয়ে, সাউথ ইষ্টাৰ্ন ৱেলওয়ে,

সুধেত, শন্তু, সতু, সুভাষ, শৈলেন, ততী,

প্ৰচাৰ-পরিচালনা : অনুশীলন এজেন্সী প্ৰা: লি:

কলিকাতা পুলিশ,

কল্পনা, বারিদ, সূৰ্যা, সমীৱ, সমৱ

যন্ত্ৰসন্দীতে : ক্যানকাটা অৰ্কেন্ট

অর্কেন্ট চট্টোপাধ্যায়

ও

পৰিবেশনা : নলন পিকচাৰ্স প্রাইভেট লি:

নিউ খিয়েটার্স ও ইষ্ট ইণ্ডিয়া ট্ৰান্সওয়েট গৃহীত
এবং ইউনাইটেড সিনে ল্যাবোৰীজে পৰিষ্কৃটিত

অৱো অনেকে

କାହିଁ

ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ସମାଜ-ଜୀବନେର ପରଗାଢ଼ା ସବ—ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଛେଲେ । ଲାଞ୍ଛିତ ଅବହେଲିତ
ପ୍ରାୟେର କାମଳା ବାସନାର ଭୂତ ପ୍ରେତ,—ଶିବ ଗଡ଼ତେ ବାଁଦର ହୟେ ଗେଛେ ଏହା ।

ଯେମନ ହୟ ଜଙ୍ଗାଳ, ରାଷ୍ଟ୍ରାର ପ'ଢ଼େ ଥାକେ ଆବର୍ଜନାର ଶୂନ୍ୟ ହୟେ, ତେମନି ଅନାଦୃତ
ଅଭିଶପ୍ତ ଏହେସବ ଛେଲେରା । ଏହା ମାନୁଷେର ସରସସୀରେ ହଲେଓ ସଂସାର ଏଦେର ବହୁଦିନ
ପରିତାଗ କରେଛେ । ତାଇ ପଥେ-ପାନ୍ତରେ ରାଷ୍ଟ୍ରା-ବାଟେଇ ଏହା ଏଦେର ଆଶ୍ତାନା ଥୁଁଜେ
ନିଯୋଜେ । ଦିତ୍ୟାପନ ଆର ପ୍ରାଣଧାରଣେର ଶ୍ଵାନି ସହ କ'ରେ କ'ରେ ଏହା ହେଲେଛେ ତୌଳକଠ ।
ତାଇ ଆଜଓ ଏଦେର ଫର୍ଣ ନେଇ ।

ନୋହା ବନ୍ଧିତେଓ ଠାଇ ହସ୍ତି ଏଦେର । ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଛେଲେରା ଥାକେ ତାରେଓ ବାହିରେ—
ଚାଲୁଚାଲୁବିହିନ ସାଧେର ମଞ୍ଜିଲେ । ମାନୁଷେର ସମାଜ ଏଦେର ପରିତାଗ କରେଛେ ବ'ଳେ ଏହା
ଗୋଟା ସମାଜଟାକେଇ ଟୋନ ପାକେ ନାମାବେ ବଲେ ସଂକଳ୍ପ ନିଯୋଜେ ଘେନ । ସବାଇ ଶପଥ
ନିଯୋଜେ ସମାଜଦ୍ରୋହି ରାଜ୍ଞୀ'ର ମେତ୍ତା—ମାନୁଷ ଯେମନ ଆମାଦେଇ ଭାଲବାସିଲେ ତା ତେମନି
ଆମଦ୍ରାଓ ମାନୁଷକେ ଭାଲବାସିବା ତା, ସମାଜ ଯେମନି ଆମାଦେଇ ଜୀବନ କାଠଥାର୍କୁ କୁଟୋକାଟାର
ମତନ ଆଲିଧେ ଦିଲ ତେମନି ଆମଦ୍ରାଓ ଏଇ ଆଖନେ ଛିଟିଯେ ଦେବ ମାନୁଷେର ସରସସୀରେ,
ଭେଦେ ତଚନ୍ତ କରେ ଦେବ ସୃଷ୍ଟି ।

କଠିନ ଅନ୍ଧିକାର ବିଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରାର ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଓଁ ପେତେ ଥାକେ ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଛେଲେରା—
ଦୁର୍ଦିମନୀର ଠଣ୍ଡାର୍କୁ ସବ । ମାରକାଟୁ ଶୁଟଖାଟ ଛାଡ଼ା କୁଥା ନେଇ ।

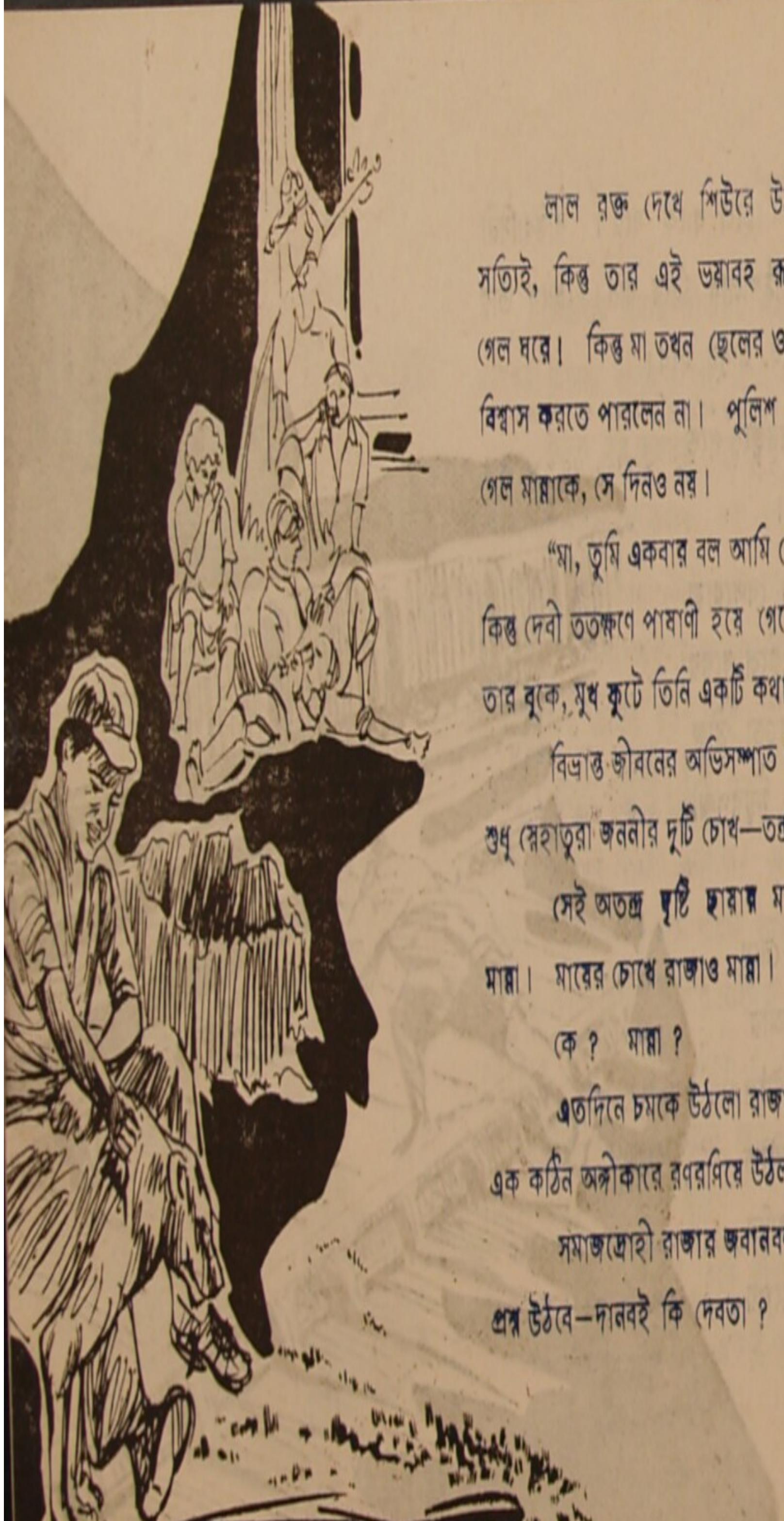
ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଛେଲେ ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଥାକେ ଆର ଧରେଇ ଛେଲେ ଥାକେ ଧରେ । ବନ୍ଦିବାସିମୁ
ଶେହାତୁରା ମା-ଜତି ଛେଲେ ମାନ୍ଦାର ହାତ ଧରେ ପାଠଶାଳାର ନିଯେ ଯାଏ । ଚାଥେ ତାର
ମୂର୍ଖ—ଏହି ଛେଲେ ତାର ଲେଖା ପଡ଼ା ଶିଖେ ବଡ଼ ହବେ, ମାନୁଷ ହବେ ।

କିନ୍ତୁ ରାଷ୍ଟ୍ରାର ରାଷ୍ଟ୍ରାର କଡ଼ା ପାହାରା । ବିଷନ୍ଜରେ ପଡ଼େ
ଗେଲ ମାନ୍ଦା ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଛେଲେର ଦଲେର ନେତା ରାଜାର ।

ବାନେର ଜଳେ ପୁକୁର ଭେସେ ଗେଲ । ଉଚ୍ଛ୍ଵଳ ବେପରୋଯା
ଜୀବନେର ଜୋଧାର ନିଯେ ଗେଲ ମାନ୍ଦାକେ । ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଛେଲେ ଧରେଇ
ଛେଲେର ଚାଥେ ଛଡ଼ାଲେ ରାଜ୍ୟ ଜୟେର ଦୁଃଖ—ହାଓଡ଼ା ବ୍ରିଜ
ଦେଖିଛିସ ?— ଖିଦିରପୁର ଡକ ଦେଖିଛିସ ?— ମୟୂରପଞ୍ଜୀ
ଦେଖିଛିସ ?

ଦଲେ ଭିଡ଼େ ଗେଲ ମାନ୍ଦା । ଧରେଇ ଛେଲେ ନେମେ
ଗେଲ ରାଷ୍ଟ୍ରାର । ଶୁଣିବାର ଆର ମାୟେର ଶେହାରା ଆର
ତାର ଭାଲ ଲାଗିଲୋ ନା । ଅପ୍ରାଚ୍ଯୁ ହାତ ଦକ୍ଷ ହସେ ଉଠିଲ
ଏକଟିର ପର ଏକଟି ଦୂର୍ଧାର୍ୟ କରେ ଦୂରିତେଇ । ସାକରେଦୌତେ
ମେ ବିଶ୍ଵଷ ହସେ ଉଠିଲ ରାଜାର । ତାଙ୍କପର ଏକଦିନ
ତାକେ ଜଡ଼ିଯେ ଫେଲିଲେ ରାଜ୍ୟ ଏକ ତିର୍ତ୍ତର ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡେ
ମଧ୍ୟେ ।

ଲାଲ ବ୍ରଜ ଦେଖେ ଶିଉରେ ଉଠିଲା ମାନ୍ଦା । ଜୀବନେର ଜୋଧାର ଭାଲ ଲେଗେଛିଲ
ସତିଇ, କିନ୍ତୁ ତାର ଏହି ଭୟାବହ ରୂପ ତାକେ ପ୍ରତିକିଳିତ କରେଛେ । ଭୟ ପେଣେ ମାନ୍ଦା ଫିରେ
ଗେଲ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମା ତଥିବ ଛେଲେର ଓପର ବିଶ୍ୱାସ ହାନିରେ ଫେଲେଛେନ । ଛେଲେକେ ତିବି
ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତେ ପାରିଲେନ ନା । ପୁଲିଶ ସେଦିନ ଅପରାଧେର ମୃତ ଧରେ ହାତକଡ଼ା ଦିଯେ ବିରେ
ଗେଲ ମାନ୍ଦାକେ, ସେ ଦିନଓ ରୟ ।

“ମା, ତୁମି ଏକବାର ବଳ ଆମି ଚାର ନାହିଁ”—କେଂଦେ କେଂଦେ ମିନତି ଜାନାଲେ ମାନ୍ଦା ।
କିନ୍ତୁ ଦେବୀ ତତ୍କଣେ ପାପାଣି ହସେ ଗେଛେନ । ଛେଲେର ଏହି ଅପମାନ ଶେଳ ହସେ ବିଁଧେଛେ
ତାର ବୁକେ, ମୁଖ କୁଟେ ତିବି ଏକଟି କଥାଓ ବଲାତେ ପାରିଲେନ ନା ସନ୍ତାନେର ସ୍ଵପନ୍କେ ।

ବିଭାନ୍ତ ଜୀବନେର ଅଭିସମ୍ପାତ ବିରେ କରେନ୍ଦୀ ହସେ ଚଲେ ଗେଲ ମାନ୍ଦା । ଜେଗେ ବାଇଲ
ଶୁଣୁ ମେହାତୁରା ଜନନୀର ଦୁଁଟି ଚାଥ—ତନ୍ଦ୍ରାହୀତ, ବିଜ୍ଞାହୀତ……

ମେହି ଅତର୍କ ଶୁଣି ଜୀବନେର ମତ ଅନୁସରଣ କରେ ଚଲିଲେ ଛେଲେକେ—ମୟ ଛେଲେଇ
ମାନ୍ଦା । ମାରେଇ ଚାଥେ ରାଜାଓ ମାନ୍ଦା ।

କେ ? ମାନ୍ଦା ?

ଏତଦିନେ ଚମକେ ଉଠିଲା ରାଜା ? ଏ ଚମକେ ସେ ଶୁଣୁ ଶିଉରେ ଉଠିଲା ନା, ତତୁଳ
ଏକ କଠିନ ଅନ୍ଧିକାରେ ଝୁପିଯିଥିଲେ ଉଠିଲ ତାର ସମସ୍ତ ବୁକ ପାଞ୍ଜନ୍ୟ—

ସମାଜଜ୍ଞୋହି ରାଜାର ଜ୍ଵାନବଳୀ କୁବେ ସମାଜର ମାନୁଷେର ମନ୍ଦ ଶିଉରେ ଉଠିବେ ?

ଶ୍ରୀ ଉଠିବେ—ଦାନବଙ୍କ କି ଦେବତା ?

ଅମ୍ବିତ

(୧)

ହା ହା ହି ହି—ଉ ହ ଆ ହା ହି
 ହା ହା ହି ହି ହ—ଉ ହ ଆ ହା ହି
 ଜାନ ବାଁଚେ ତୋ ମାନ ବାଁଚେ ନା
 ରାତ କାଟେ ତୋ ଦିନ ଚଲେ ନା
 ଜାନ ମାନ ପ୍ରାଣ ଗେଲ ହାଁ
 ତାଇରେ ନାଇରେ ନାଇରେ ନାଁ
 ପେଟେ କିନ୍ଦେ ଚୋଥେ ନାଚେ
 ଶୀତେ କାଂପି ଅଲେ ତିଜେ
 ଆପ୍ତଜନୀ କେଉଁରେ ନାଇ
 ତାଇରେ ନାଇରେ ନାଇରେ ନାଁ
 ଯେତେ ଯେତେ ଶବେ ଗେଛେ
 ତାତେ କିଛୁ ବେଁଚେ ଆଛେ
 ଧାକଳେ କୋଖା ପେତାମ ହାଁ
 ତାଇରେ ନାଇରେ ନାଇରେ ନାଁ
 ନେଇ କିଛୁ ତାଇ ବେଁଚେ ଗେଛେ
 ଜଜେର ମୁଖେର ଡିଗରୀ ଆଛେ
 ଏବାର ଲିଖନ ଜାରୀ କୋରେ
 ନୀଳାମ କରବ ଦୁନିଆଟାଇ—
 ତାଇରେ ନାଇରେ ନାଇରେ ନାଁ
 ଓରେ ତାଇରେ ନାଇରେ ନାଇରେ ନାଁ

(୨)

ଚୁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଲାଗ ତେଲକି ଲେଗେ ଯା ଲାଗ ଲାଗରେ
 କାଠଖଡ଼ କୁଟୋକାଟୀ ବେଁଟାଖସା ବରାପାତା ଅଲେ ଯା
 ଲେଗେ ଯା ଅଲେ ଯା ପୁଡ଼େ ଯା ଯାକ୍ରରେ
 ଚକ୍ର ପାଞ୍ଚା ମାର ଝେତାଳ ତାଳ ମାର
 ବାଜୀ ମାର ଡାଙ ତୁଲେ ଡଜୁଯାର
 ଚିଡ଼ିକ ଚିଡ଼ିକ ପାନି ମନେର କଥାଟା ଜାନି
 ଅଳଚୋଖ ଛଳଛଳ ମନିଆର ହାଁ ମନିଆର
 ଚଂ କରେ ଯାଁ କେବେ ଆଗନେ ଆଡ଼ାଳ ଦିଯେ
 ଦେଖେ ଆର ଫିରେ ଫିରେ ଚାର ରେ
 ଆଗନେ ବାଡ଼ାଲେ ହାତ ଯାବେ ପୁଡ଼େ ନିର୍ଧାତ
 ଥାକ୍ ପ୍ରାଣ ହାଁ ମାନ ଯାଁ ରେ
 ଆୟ ତୋଳା ଆୟ କେଲେ ଧଳୀ ନୀଲେ ବକା ଆୟ
 ତୌଦା ଆୟ ଗାଇ ଗାଇ ମେଇ ଗାଇ
 ତାନମାନ ଭରପୁର କଥାଗାନେ ନେଇ ସ୍ଵର
 ଦୁପୁର ରାତର ଆଲୋ ମୂର୍ଖ୍ୟେର
 ଆମାର ଆଗନ ଆଛେ ଆଗନେର ଆମି ଆଛି
 ଅଲେ ଖଡ଼ କୁଟୋକାଟୀ ଅଲେରେ—ଅଲେରେ
 ନୁନ ଖେଯେ ଓଣ ମାନି ଆଗନେର ଗାଇ ଗାଇ
 ଆଲି ଖଡ଼ କୁଟୋକାଟୀ ଆଲିରେ —

মন্দির
পিকচার্সের
পরিবেশনায়
আর একটি
যুগান্তকারী
ছবি !

শ্রীগণ্ডেন্দ্রজাল চট্টোপাধ্যায় প্রযোজিত
ডঃ নরেশচন্দ্র মেন্দুপ
রচিত
শ্রীচিত্রম-এর নিবেদন

অড়য়ের বিঘ্যে

শ্রেষ্ঠাংশে :
উত্তমকুমার
সাবিত্রী চট্টোপাধ্যায় প্রণতি ঘোষ
বিকাশ রায় ছবি বিশ্বাস গন্তোয় সিংহ
শোভা মেন প্রতৃতি
পরিচালনা : শুকুমার দাশগুপ্ত
মুর : রবীন চট্টোপাধ্যায়

মন্দির পিকচার্স প্রাইভেট লিমিটেড, ৬/৩, ম্যাডান স্ট্রীট হইতে প্রকাশিত ও
অনুশীলন প্রেস, ৫২ ইঙ্গিয়ান মিরর স্ট্রীট, কলিকাতা ১৩ হইতে মুদ্রিত।